

peti napad se je z velikimi izgubami izjalovil. Neki po noči po močnem ognjenem napadu pri Vauxaillonu zapričeti sunek ostal je za sovražnika brez vsacega uspeha. V Champagni bil je zapadno od Suippe artiljerijski boj živahen. — Dne 26. maja se je 15 sovražnih letal sestrelilo. Na vzhodnem bojišču in ob makedonski fronti pri menjajočem ognjenem delovanju v posameznih oddelkih nobena večja bojovna delovanja.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Junaški štajerski prostovoljni strelci.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 28. maja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Povišano artiljerijsko delovanje sovražnika traja naprej. Italijansko bojišče. Boji ob Soči so včeraj bistveno ponehali. Severno Vipavske doline ostal je boj na obeh straneh na topovski ogenj omejen. Na kraški visoki planoti razpustil se je po zadnjih starih vročih bojnih dnevih italijanski napad v krajevno in časovno medsebojno neodvisne posamezne sunke. Dva taka sunka znatne sile bila sta včeraj pri Jamiani odbita. Danes zjutraj ponovil je sovražnik v istem prostoru trikrat poskus, preskočiti naše črte. Hrabri štajerski in primorski prostovoljni strelci vrgli so ga pa nazaj; mariborski bataljon vjel je 6 oficirjev in 300 mož ter zaplenil 2 strojni puški. Ob isti uri pri Kostanjevici vporabljene italijanske kolone so se razbile v ognju naših baterij. Vsa opazovanja in poročila soglašajo v tem, da so krvave izgube Italijanov tokrat mnogo večje nego žrtve prejšnjih Sočinskih bitk. Predno polje naših postojank je posejano z italijanskimi mrličji.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 28. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Med Ypernom in Armentières, pri Hulluchu in na obeh straneh Scarpe razvili so se ljuti artiljerijski boji. Ob polnoči bilo je več angleških kompanij zapadno Witschaete s protisunkom nazaj vrženih. Med Chérisy in Bullecourtom odigrali so se na obeh bregovih potoka Sausé do noči ljuti boji. Opetovani napadi Angležev so se tam na vztrajnostji naših čet krvavo izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. V Champagni vzeli so nemški regimenti v svežem naskoku več francoskih jarkinih črt na Pochlbergu in Keilbergu. Skrbno pripravljene in združene artiljerijski učineke napravil je infanteriji pot do uspeha,

Grof Serenyi.

V zadnji številki smo poročali, da je ogrski ministerski predsednik grof Tisza odstopil. Za njegovega naslednika se imenuje grof Serenyi, katerega sliko prinašamo.

ki se ga je proti silnemu protinapadu držalo. Sovražnik je imel težke izgube. Vjeli smo nad 250 Francozov, zaplenili pa nekaj strojnih pušk. Južno-vzhodno od Nauroya izčistile so naskočne čete neko iz bojev od 25. maja v naši postojanki ostalo francosko gnezdo. — Naši letalci sestrelili so 12 sovražnih letal in 2 balona.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Zopetni laški naval.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 29. maja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Sovražno artiljerijsko delovanje se je na mnogih krajih fronte povišalo. V posameznih oddelkih se je ruske poizvedovalne oddelke zavrnilo.

Italijansko bojišče. Po mirnejši binkoštni nedelji vzplamtela je včeraj tretjič Sočina bitka. Novo veliko napadalno valovje obrača se najprve zopet proti visocinam Vodice in Monte Santo. Italijanski naval zapričel je popoldne proti severnem krilu. Raztegnil se je popoldne, zapričet od mogočnega artiljerijskega ognja, na celi preje imenovani oddelki. Mnogokrat je prišlo do ljutih bližinskih bojev, ki so tudi čez noč naprej divjali. Posebno ljuto se je borilo v okrožju visočine št. 652. Naša fronta je izdržala železno v vsej svoji razširjenosti vsakemu naporu sovražnika. Infanterijski regimenti št. 9, 24 in 77 so se posebno odlikovali. Severno-vzhodno od Gorice vzeli smo Italijanom pri zavrnjenju nekega od njih nameravanega napada 200 vjetih. Južno od Jamiana sunil je sovražnik včeraj popoldne zopet štirikrat proti našim postojankam, pri čemur je poleg velikih krvavih izgub na vjetih 15 oficirjev in 800 mož izgubil. Skupno število od začetka desete Sočine bitke vjetih Italijanov znaša 14.500 mož.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 29. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Wyt-schaete bil je včeraj ognjeni boj povišan; tudi ob kanalu La Bassée in v posameznih oddelkih na obeh straneh Scarpe borile so se artiljerije živahno. Poizvedovalni sunki Angležev so se na večih krajih izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Čez dan povsod le nezatno bojovno delovanje. Ponoči poskusili so Francozi napade pri Hurtebise in pri mlinu Vauclerc, ki pa so se hvala paznosti naše posadke izjalovili. Neki na vzhodni strani Pochlberga v Champagni zapričeti francoski napad proti našim novim jarkom bil je zavrnjen.

Vzhodno bojišče. V večih oddelkih fronte se je v zadnjih dnevih bojovno delovanje povečalo. Računa se na rusko-rumunske napade.

Makedonska fronta. Ob Cerni se je oživelo ognjeno delovanje. Na zapadnem bregu Vardarja zavrnile so bolgarske prednje straže več angleških kompanij.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

Pet zračnih ladij nad vzhodno Anglijo.

W.-B. Berlin, 25. maja. Eno naših (nemških) mornariških brodovij zračnih ladij pod vodstvom korvetnega kapitana Straßer je v noči od 23. na 24. maja utrjene prostore južne Anglije, London, Shernes, Harwich in Norwich z uspehom napadlo. Vse zračne ladje so se vkljub izpopolnjenim sovražnim odpornim odredbam brez izgube ali poškodovanja vrnile.

Šef admiralnega štaba mornarice.

70.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 26. maja. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov se je na severnem pomorskem bojišču nadaljnih 70.000 brutto-register-ton uničilo. Dne 25. maja je eden naših podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu 6.300 ton velik angleško pomožno križarko „Hilary“ potopil. Ruska pomorska letalna postaja Lebar bila je dne 21. maja zjutraj izdatno z bombami obmetana. Močno strelajoče odporne baterije bile so vsled metanja bomb k molku prisiljene

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.200 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 26. maja. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in severnem morju: 19.200 ton. Med potopljenimi ladjami nahajali so se m. d. en parnik s premogom iz Anglije, ena jadernica z železom in ena s putrom v Francosko.

Šef admiralnega štaba mornarice.

VI. vojno posojilo.

Izkazi o podpisovanju na šesto vojno posojilo so jako razveseljivi in obetajo najlepši uspeh te finančne akcije. Pri prejšnjih vojnih posojilih je bilo podpisovanje v začetku razmeroma skromno in je polagoma naraščalo čimbolj se je bližal končni termin. To pot pa se že v začetku podpisovanja pokazala velika patrijotična vnema in sicer se udeležujejo podpisovanja v enaki meri vsi krogi.

Nova italijanska ofenziva je znatno vplivala na prebivalstvo, da hiti podpisovati vojno posojilo. Avstrijsko vojaštvo doprinaša na primorski fronti junaštvo, ki se včasih zdi opazovalcu prav nadnaravno in lahko je umeti, da želi vsakdo podpreti to veliko bojevanje vsaj z izdatnim podpisom na vojno posojilo. Bojevniki na fronti naj spoznajo iz podpisov na vojno posojilo, da so pri njih srca vsega prebivalstva in da to prebivalstvo svojih bratov pod zastavami ne pozabi in ne zapusti.

Zaeno pa so podpisi na vojno posojilo tudi priča, da med avstrijskim prebivalstvom ni nikakega pesimizma ne glede izida vojne, ne glede gospodarskih posledic bojevanja. Ravno pri vojnih posojilih se pokaže pravo mišljenje prebivalstva, glede gospodarskih razmer in vojnega položaja. Pri vseh prejšnjih vojnih posojilih se je izkazalo, kako popolno in brezpogojno je zaupanje na srečen izid vojne in da nove razmere — in kaže se to tudi že pri novem vojnem posojilu. Vsi imajo dolžnost pomagati, da izrazi uspeh šestega vojnega posojila naše popolno zaupanje v prihodnost. Vsak lahko pomaga k zmagi s tem, da podpiše šesto vojno posojilo.

Dokumenti sramote.

Zapeljevanje sovražnih vojnih vjetnikov k požigi in uničevanju.

Skoraj neverjetni poskus, oškodovati osrednje sile s pomočjo vojnih vjetnikov, se je pred kratkim odkril. (Deloma in na kratko smo o tej stvari že poročali. Op. ur.): Vojne vjetnike se v obliki vojaškega povelja opozarja, da potom vtihotapljenih sredstev in na temelju lastnih instrukcij izvršujejo sabotažo, uničujejo setve, izvršujejo požige in na ta način prizadevajo osrednjim silam težko gospodarsko škodo. Sovražniki rabijo v ta namen neko tajno pisavo, ki jo na listkih, skrito v živilih, vtihotapljuje v taborišča vojnih vjetnikov. V nekem zavoju, ki je nosil naslov enega vojnega vjetnika, se je, vpečene v pogače, pet takih listkov našlo. Listki so pripravljene z strojno pisavo in dokazujejo, da se jih v mnogoštevilnih izvodih razširja, da obstoja torej cela organizacija v sabotažne namene med vojnimi vjetniki.

Obenem s tem odkritjem prihajala so poročila iz domačih krajev in inozemstva,

glasom katerih so že pri zadnjeletnem obdelovanju polja vojni vjetniki setev ali mlade rastline nalašč poškodovali.

Vojnim vjetnikom vposlani listki imajo sledečo vsebino: „Navodila za oškodovanjanja in uničenje. Delajte propagando pri delavcih na kmetih in podučujte jih, da izrežejo oči in poganke setvenega krompirja z nožmi in lesom. Dobite v šokoladi, pogači ali biskvitu tudi male aparate zato. Namažite v delavnicah stroje s priloženo zobno pasto! Odgovorite takoj, ako rabite material za požige ali pastilje za okuženje živine. Potem se vam jih določijo. Citajte instrukcijo v skatli pastil! Dobite tudi mali aparat za požiganje, ki šele 3 do 4 ure pozneje, ko je prinešen na lice mesta, ogenj povzroči. Položite ta aparat v velika posestva, v železniške vozove, za odhod pripravljene vlake. Na posestvih dajte živini naprave pastilje, potem šele zanetite ogenj. Spravilo se bode potem živino drugam, tako da bode i drugi hlev okužila. Vaše delo se bode po uspehu poplačalo. Priti morate konečno tako daleč, da bodejo vsa posestva v plamenih stala in vsa živina uničena. Ničesar ne pustite neposkušeno. To bode sovražnika kakor bič zadelo. Tako delujte krasno za zmago in rusko domovino.“

Potem obsegajo ti listki navodila za uničenje setvenega krompirja, krompirjeve žetve, skladišč krompirja itd.

Tako hudobno nečloveško agitacijo razvijajo torej naši sovražniki med ruskimi vjetniki, katerim se pri nas gotovo stokrat bolje godi, nego našim vjetnikom na Ruskem. Oblast je storila potrebne odredbe, da se ta agitacija v kali zaduši in da se požige ter uničevanja naših setev prepreči. Vsekakor pa je treba, da je tudi ljudstvo pametno in da čuva, kajti v kljub človekoljubnosti moramo vendar pomisliti, da je ruski kakor drugi vojni vjetnik vedno naš sovražnik. Bodimo previdni, da se nam doma ne vgnezdi sovrag!

Zanimivo zborovanje.

Dne 20. maja vršilo se je v Gambrius-halle v Mariboru od mariborskega c. k. okrajnega glavarstva sklicano kmetijsko zborovanje, na katero so bila povabljeni občinska predstojništva, filijalke kmetijske družbe ter pomembnejši živinorejci v okraju. Od poklicanih večšakov, gg. namestništnega tajnika dra. Buchner iz Gradca in deželnega živinorejskega nadzornika Fr. Schneider, se je hotelo kmetijsko prebivalstvo podučiti glede živinskih rekviriranj na Štajerskem; hotelo se je obenem omogočiti prosti razgovor o vseh teh za kmetstvo prebivalstvo tako važnih vprašanjih.

Ali takoj v začetku zborovanja se je že opazilo, da so prišle tudi nekatere osebe na zborovanje, katerim se ni šlo za korist kmetijskega ljudstva, marveč ki so hotele to gospodarsko zborovanje zloračljati v svoje slovensko-

narodnjaške politične namene. Te osebe so celo brezsrčno zahtevo stavile, da naj se prebivalstvu, torej večinoma nedolžni deci v Mariboru, Celju, Ptuj in Gradcu najpotrebnejše mleko odvzame. Take hujskarije pač noben pošten kmet katerekoli narodnosti ne more odobravati. Ali omenjene politične osebe so se s svojo hujskarijo opekle in doživele le grozovito blamažo, čeprav jo hočejo zdaj s popačenimi in zlaganimi poročili v „Straži“ in „Gospodarju“ popraviti.

Zastopnik glavarstva g. komisar dr. Kramer otvoril je izredno dobro obiskano zborovanje in podal dr. Buchnerju v besedo, ki je stvarno govoril o najvažnejših vprašanjih živinske dobave. Zlasti je omenil tudi pritožbe glede visokosti kvote, glede načina živinske dobave in glede plačila oddane živine potom poštne hranilnice. Opozarjal je zlasti nato, da se je vezalo pri oddaji živine na poljedeljsko ministrstvo in da se ravna enakomerno z vsemi okraji na podlagi živinskega štetja. Industrijska mesta se je manj vpoštevalo, da se ohrani delavskemu ljudstvu najpotrebnejše mleko.

Potem je govoril g. Schneider. Pobil je zlasti neresnične govorice, kakor da bi pri dobavi živine Zgornja Štajerska manj trpela nego Spodnja Štajerska. Pojasnil je ves razvitek živinske dobave na Štajerskem, razmerje med vojaškim in civilnim postopanjem. Govornik je omenil in pojasnil natanko vse tozadevne pritožbe, ki so deloma opravljene, deloma pretirane. Tako je obžaloval globoko sedanjo grozovito pobijanje mlade živine; ali na Štajerskem ne moremo proti temu ničesar storiti, ker je poljedeljsko ministrstvo to pobijanje mlade živine z ozirom na dobavo cenega mesa odredilo.

Govora prinesla sta gotovo vsem zborovalcem mnogo podučljivega. Takoj potem pričela je pa politična gonja. Nastopil je „Gospodarjev“ urednik Žebot, ki je nalašč slovenski govoril, bržkone zato, da bi ga gospodje iz Gradca ne razumeli in mu ne mogli odgovoriti. Namesto o živinoreji govoril je o tem, da so Slovani ravno tako dobri patrijoti kakor Nemci (ljudstvo že, prijatelj Žebot, ali Kramarji, Grafenauerji, Hribarji pa ne! Op. ur.); potem je pričel grdi hujskarijo zoper mesta Maribor, Ptuj, Celje in Gradec. Zahteval je, da se tem mestam odvzame živino, ki je za preskrbo z mlekom prepotrebna. Nadalje je rekel Žebot, da se naj odvzame živino tudi milijonarjem Scherbaumu, grofu Herbersteinu (ki je sicer pobožen katoličan in Čeh! Op. ur.), grofu Schönbornu itd. Nekdo iz zborovanja je zaklical: „Kaj pa knezoškofo Napotniku?“ In „Gospodarjev“ urednik Žebot je odgovoril: „Tu di Napotniku in, ako potrebno, tudi mariborskemu mestnemu fajmostru!“ Napadal je potem firmo Scherbaum zaradi mrve, za kar mu je nekdo dejal, da govori „einen Stiefel“. Zahteval je tudi, da naj se živino jemlje potom občinskih predstojnikov, ne pa potom organov živinske vnovčevalnice.

Trdno pa je ponavljal, da se naj omenjenim mestam na vsak način živino odvzame. Že in tega je razvidno, da se mu je šlo edino le za gonjo dežele proti mestu, za stano navado klerikalne stranke. Med njegovim govorom so se odigrali seveda jako burni prizori in skandali.

Na podlagi prevoda Žebotovega govora zvrnil je g. dr. Buchner vsa ta očitanja kot popolnoma neopravičena. Opozarjal je nato, da se prebivalstvu in zlasti otrokom ne more mleka odvzeti. Posebno natanko so govorili potem gg. veterinarski nadzornik Fischer, nadzornik Schneider in dr. Orosel, ki se je zlasti z mariborskimi razmerami pečal. Vsi govorniki so Žebotovo naročeno hujskarijo temeljito pobili. Živina v mestih je določena za dobavo prepotrebne mleka; pri temu je n. pr. v Mariboru Scherbaumova dobava mleka važni činitelj. Ako ima veleposestnik več živine nego mali kmet, potem je to posledica večjega posestva. Glede grdih napadov na g. v. Robmanit bil je klerikalni govornik poudčen, da ni mogoče sive živine zamenjati; Götzove vole pa se je dalo na razpolago za prepotrebno poljsko delo v mariborski okolici. Tudi vsa ostala neopravičena očitanja Žebota se je temeljito zavrnilo. Govorili so še g. filijalni načelnik dr. Tausch, gospa Pachert, Theinburg in g. Girstmayer, ki je med drugim tri brezmesne dneve zahteval, da se ne pobije vso mlado živino, kar bi bilo usodepolno za bodočnost naše živinoreje. Konečno se je predlagalo, da naj se gg. dr. Orosel in Franca Girstmayer kot poslanca k merodajnim mestom odpošlje, da tam izročita izražene pritožbe. Žebot se je zopet nekaj repenčil, pa zborovanje ga je bilo že do grla sito. Da pa ne bi zamogel zopet kdo lagati, da se je slovenske kmete preziralo, predlagal je dr. Orosel sam, da naj se izvolita v dotično deputacijo tudi slovensko-klerikalna poslanca Roškar in Pišek. Predlog je bil ednoglasno sprejet. S tem je bilo tudi od g. dr. Kramarja vzorno peljano zborovanje končano.

Upamo, da bode to zborovanje kmetijskemu ljudstvu in gospodarskim težnjam naše dežele pomagalo. Upamo pa tudi, da bodo slovenski kruhodajci Žebota in ednakih ljudi vplivali, da se ne vlačijo več podle politike v gospodarsko delo!

S seboj vzeti

Je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znakmo „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hram v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohladitev pri prehudi vročini, za preprečenje solčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. V sled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brami žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Da se prihranijo poštinski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmanove kapljice; tucat stane samo 4 krome 30 v. Za zavoj in postnino 2 K 30 v več.

Razno.

Sleparija. V gostilno „Jägerwirt“ v Hocha prišla sta dva kolesarja, se najedla in napila in hotela potem odpeljati, brez da bi ceho plačala. Krčmarico, ki ju je hotela nazaj držati, privlekla sta v kuhinjo, zaklenila vrata in jo tepla. Slučajno je prišel njen mož, revirni gozdar Jožef Perschunig domu, kateremu sta pa istotako grozila. Šele ko so druge osebe došle, je eden kolesarjev zbežal; drugo sta oddal orožnikom. Zaprti je frizer Jakob Logar iz Maribora. Pobegnili pa, ki je imel korporalsko uniformo, se piše baje

Welternte:

Year	Grain Type	Yield (Tons)
1915	Weizen	87 600 000
	Mais	55 900 000
	Hafer	27 000 000
1916	Weizen	76 000 000
	Mais	73 800 000
	Hafer	48 000 000
Roggen		23 000 000
Gerste		23 000 000

Svetovna žetev

Prinašamo sliko o svetovni žetvi leta 1915 in 1916. Slika nam dokazuje, da je bila žetev lanskega leta mnogo slabša. Glavni pridelek pšenice kaže najbolj neugodne številke. Poleg tega koruza, ki bi pomanjkanje pšenice drugače krila, ki je pa upanje naših sovražnikov izjalovila. Lakota mora biti pri naših sovražnikih mnogo večja nego pri nas. V sliki namreč žetveni uspehi osrednjih držav, od nas zasedenih pokrajin in azijske Rusije niso vpoštejati.